

Sygn. akt III CSK 202/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa M. W.
przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w K. - W. H. i M. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek radcy prawnego S. B. o przyznanie
od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej
powódce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powódka złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 października 2013 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 13 maja 2013 r., którym Sąd Okręgowy oddalił powództwo o zasądzenie od Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. - W. H. i M. B. kwoty 80 000 zł tytułem „...odszkodowania za naruszenie dóbr osobistych...”. Powołując się na obie podstawy kasacyjne określone w art. 398³ § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdziła, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne „...polegające na określeniu charakteru prawnego przepisu art. 49A ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, określenie skutków prawnych jego naruszenia przez organ egzekucyjny poprzez podjęcie czynności bez otrzymania należnej od wniosku opłaty stałej...”. Skarżąca powołała się ponadto na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, która – jej zdaniem – wynika z powołanej podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżąca nie przytoczyła argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanki opisanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom, nie wskazała bowiem, jakie poważne wątpliwości interpretacyjne wyłaniają się na tle art. 49a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm. – dalej: „u.k.s.e.”), stanowiącego, że wszczęcie egzekucji świadczeń niepieniężnych i wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych uzależnione jest od uiszczenia przez wierzyciela opłaty stałej (ust. 1); nieuiszczenie opłaty, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od otrzymania przez wierzyciela wezwania do zapłaty powoduje zwrot wniosku lub odmowę dokonania czynności (ust. 2); przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych, wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora (ust. 3). Nie wyjaśniła też jakie znaczenie ma wyjaśnienie sformułowanych przez nią zagadnień prawnych dla rozstrzygnięcia wniesionej skargi kasacyjnej. Z treści zarzutu naruszenia art. 49a u.k.s.e., podniesionego w ramach podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. wynika natomiast, że skarżąca nie ma żadnych wątpliwości co do wykładni art. 49a, skoro – jej zdaniem – zarzut naruszenia tego przepisu uzasadnia powołaną podstawę z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Tak rozumianej oczywistości skarżąca nie wykazała, gdyż odwołała się jedynie do argumentów wspierających podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., co jest niewystarczające.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zawarty w skardze wniosek radcy prawnego S. B. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym podlegał oddaleniu, ponieważ w postępowaniu tym powódka nie korzystała z pomocy pełnomocnika ustanowionego przez sąd.

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 18 października 2012 r. ustanowił dla powódki radcę prawnego, którym został radca S. B. (k. 20 i 27). Zgodnie z art. 118 § 1 k.p.c. ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. Pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje jednak z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122). W postępowaniu kasacyjnym powódka nie składała wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, natomiast radca prawny S. B. legitymował się w tym postępowaniu pełnomocnictwem procesowym udzielonym mu przez powódkę (k. 258).